

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library

City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK X.

Ч. 36 (1089).

ЧЕТВЕР, 29. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 29th, 1928.

No. 36 (1089).

VOL. X.

ЛІТВІНОВ АТАКУЄ ІМПЕРІАЛІСТИЧНУ ПОЛІТИКУ ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

Голова радянської делегації заявляє у відповідь лордові Кошендону, що Вел. Британія вислала ескадри бомбардувати китайські міста.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 23-го березня. — Максим Літвінов, голова радянської делегації на підготовчій конференції роззброєння, гостро атакував імперіалістичну політику Великої Британії у своїй відповіді на промову британського делегата лорда Кошендона. Відповідаючи на закид лорда Кошендона, що Радянський Союз "вмешується у внутрішні справи інших держав", Літвінов сказав: "Велика Британія закидає нам вмешування в справи інших держав, але Британія вислала ескадри бомбардувати китайські міста і вмешувалася в справи Персії." У відповідь на просьбу лорда Кошендона, щоб Літвінов пояснив, чи Радянський Союз включає "горожанську війну"

у конфлікти, до яких він старається не допустити, Літвінов заявив, що Лігу не обходить внутрішня політика її членів. Згадуючи про справу пропаганди в інших державах, піднесену Кошендоном, Літвінов навів відомий "лист Зіновєва", який був умисно підроблений. Закид, що радянська пропозиція повного й негайного роззброєння є "незгідна зі статутом Ліги", Літвінов напівнавив як невмісний. "Чому не відкрито цього раніше", запитав він. "Чому витрачаємо час, обговорюючи її тут. На всякий випадок Ліга не є фетишем, і як нічого не будеться пробувати, за винятком того, що є згідне з пактом і що прикажуть уряди, то ніколи нічого не зробиться".

МАСИ В ЦІЛІМ СВІТІ СТОЯТЬ ЗА РАДЯНСЬКИМ ПРОЄКТОМ.

ЖЕНЕВА, 24. березня. — Без огляду на рішення підготовчої комісії роззброєння, радянську пропозицію повного й негайного роззброєння проголошено світові, — заявив вчора на засіданні комісії Анатоль Луначарський, народний комісар освіти Радянського Союзу. Луначарський явився перед комісією на місце Максима Літвінова, який промовляв раніше. Що держави остаточно відкинуть пропозиції Радянського Союзу щодо повного роззброєння, було ясно видно на вчорашній сесії, хоч дійсно проголошення рішення комісії

на якийсь час відложено. Відповідаючи на напад на радянські пропозиції, Луначарський заявив, що маси в цілім світі без сумніву стоять за планом повного й негайного роззброєння. Дискусія над радянським планом може бути закрита в Женеві, сказав він, однак вона позстане відкрита перед світом. Тевфік Рушді Бей, закордонний міністер Туреччини й голова турецької делегації, домагався, щоб радянські пропозиції обговорювати рівночасно з проєктом, що його вивірив комітет Ліги.

РАДЯНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ПРЕДКЛАДАЄ КОМІСІЇ НОВИЙ ПЛАН.

ЖЕНЕВА, 24. березня. — Максим Літвінов, голова радянської делегації на підготовчій конференції роззброєння, словив вчора по полудні, що Радянський Союз пропонує новий план роззброєння. Він сказав, що радянська делегація буде негайно домагатися першого читання своїх нових пропозицій. Згадуючи про недавні напади на пропозиції Радянського Союзу, Літвінов сказав: "Дотеперішня дискусія не ставить сумніву про судбу нашого проєкту роззброєння. Є як найбільш очевидним, що більшість заступлених тут у-

рядів відкинуть проєкт повного роззброєння. Деякі представники запропонували можливість використання різних точок нашого проєкту в остаточнім проєкті комісії, однак ми противимось цьому й зриваємося всякої відповідальності за так використані точки нашого плану. "Але як комісія Ліги відмовиться прийняти принцип повного скасування зброєнь, ми готові кооперувати і знайти спільну підставу для обмеження або зменшення зброєнь, з тим однак розумінням, що це є лише першим кроком до остаточного скасування".

НЕ ДАЛИ ГОВОРИТИ ГІПОКРИТОВІ.

ЛОНДОН, 24. березня. — У британській парламенті велася дебата над тяжким положенням англійських майнерів. Посол Джордж Гол з партії праці доказував, що майнери в Англії є найбільшими нуждарями в світі і хіба одні китайські кулі тяжче від них працюють. Бувший прем'єр Лойд Джордж також хотів виступити в обороні майнерів і заявив-

ся навіть за 7-годинним днем праці у вуглевій індустрії. Робітничі послы переривали його промову різними замітками і кликами, називаючи його гіпокритом. Лойд Джордж оборонявся як мід і відповідав на деякі закиди, а коли побачив, що нічого з того не вийде, бо робітничі послы не перестають з нього кляти, він перервав своєю промовою і вийшов з сали.

Робітники автомобілевої фабрики Джeneral Моторс вийшли на страйк

Автомобілева компанія в Ошаві, Ont., обтяла платню робітникам, що працюють у департаменті викінчування, на 30 до 40 проц. — На страйк вийшло більше як 2,500 робітників.

ОШАВА, Ont., 26. березня. — Триста страйкуючих робітників у департаменті викінчування в автомобілевій фабриці Джeneral Моторс рішили сьогодні на масовий мітинг не вертати до праці, поки не буде привернена попередня платня. Минулої суботи обтяго платню на 30 до 40 проц. і сьогодні робітники вийшли на страйк. Мають відбутися дальші мітинги. Страйком є діткнених кількисот інших робітників.

ОШАВА, Ont., 27. березня. — Поверх 2,500 робітників автомобілевої фабрики Джeneral Моторс вийшли нині рано на страйк у симпатії до тримерів, що вже є на страйку. Найбільша індустрія Ошави є застановлена. Деякі департаменти, що не застрайкували, мусили також застановити працю, бо не мали що робити. Масовий мітинг відбувся в новім театрі Мартін сьогодні рано. Театр був переповнений. Робітники уклали плани

й пропозицій, які їхні представники пропозувать сьогодні в полудне урядникам Джeneral Моторс. Лише робітникам дозволено було бути на мітингу. Головий менеджер фабрики А. Г. Браун каже, що на страйк вийшло яких 2,000 робітників. В додатку до страйкерів, робітники в залізнім департаменті й мальовання також не працюють, бо нема для них роботи. Вигляди на вчасне поладження страйку не є дуже обіщуючі. Триммери однодушно обстоюють при своїм рішенню не вертати до праці, поки не буде привернена стара скали платні, а інші робітники обіщують їм попертя в їхнім домагаюню попередньої платні. Знижка вносить від 30 до 40 проц. і робітники кажуть, що це третя знижка протягом шістьох місяців. Управа фабрики не дає ніякої ознаки, що навіть частинно згодиться на домагання страйкерів.

ГОЛОВА КОНФЕРЕНЦІЇ НЕ ПРИНЯВ НОВОГО ПРОЄКТУ С.Р.С.Р.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 24-го березня. — Помимо ворожих атаків зі всіх сторін, звернених проти її плану негайного повного роззброєння, радянська делегація старалася вчора пропозувати новий проєкт частинного роззброєння з тим розумінням, що цілковите роззброєння прийде пізніше. Президент конференції Лоудон безцеремонно не дозволив на пропозицію нового радянського проєкту. "Ми не можемо обмірковувати нових планів на цій сесії", сказав він. "Нову пропозицію Радянського Союзу можна взяти на увагу лише на сліду-ючій мітингу комісії".

Голова французької делегації, в короткій але гострій промові, заатакував радянську делегацію за спробу пропозувати новий план, коли вона хотіла перше, щоб комісія обговорювала її попередній план. Німецький делегат гр. Бернсторф домагався, щоб дозволити Максимові Літвінові, голові радянської делегації, пропозувати новий план. Але президент Лоудон не змінив свого рішення і в сали повстало таке замішання з різними пропозиціями і контр-пропозиціями, що делегати самі себе не розуміли й сесію відорочено до сьогодні, щоб якось те все наладнати.

РАДЯНСЬКІ ПРОЄКТИ ВИСЛАНО ДО УРЯДІВ БЕЗ РОЗГЛЯНЕННЯ.

ЖЕНЕВА, 25. березня. — Оготовчий комітет конференції роззброєння. Він пропонує поступене роззброєння, оперте на арбітрації, зменшуючій армії і флоту пропорціонально до значіння різних країн. Проєкт пропонує також комісію для контролю переведення плану в життя. Комісія мала би складатися з робітників і представників міжнародних організацій, що працюють для миру. Делегати капіталістичних країн виступили й проти цього проєкту. Вони кажуть, що він уложений в дусі пропаганди. Вони не люблять тону проєкту, який називає головні світові держави домінуючими (пануючими) державами.

Президент конференції Лоудон безцеремонно не дозволив на пропозицію нового радянського проєкту. "Ми не можемо обмірковувати нових планів на цій сесії", сказав він. "Нову пропозицію Радянського Союзу можна взяти на увагу лише на сліду-ючій мітингу комісії".

ЖЕНЕВА, 24. березня. — Новий проєкт Радянського Союзу щодо світового роззброєння був у руках всіх делегацій, коли зібрався сьогодні під-

готовчий комітет конференції роззброєння. Він пропонує поступене роззброєння, оперте на арбітрації, зменшуючій армії і флоту пропорціонально до значіння різних країн. Проєкт пропонує також комісію для контролю переведення плану в життя. Комісія мала би складатися з робітників і представників міжнародних організацій, що працюють для миру. Делегати капіталістичних країн виступили й проти цього проєкту. Вони кажуть, що він уложений в дусі пропаганди. Вони не люблять тону проєкту, який називає головні світові держави домінуючими (пануючими) державами.

БЕНУЕС АІРЕС, Аргентина, 23. березня. — Сьогодні індустрія в цім місті цілком застановлена в наслідок одноденного генерального страйку, який проголошено на те, щоб домагатися негайного звільнення Сімона Радовіцького, якого засуджено в 1909 році за убивство шефа поліції полковника Фалькона. Хоч більшість юній, що беруть участь в страйку, виразно заявили, що вони є проти убивства як средства індустріальної боротьби, помимо того вони домагаються негайного звільнення Радовіцького, який вже відсидів у в'язниці майже 20 років. Радовіцький є визначним анархістом.

ЖІНКИ ПРАЦЮЮТЬ У КОПАЛЬНЯХ В ІНДІ.

ЛОНДОН, 23. березня. — Ірд Вінтгертон, державний підсекретар для Індії, недавно заявив, що поверх 28,000 жінок працюють у копальнях вугілля й соли в Індії під землею і 18,500 на поверхні землі.

В КИТАЮ ПОШИРЮЄТЬСЯ БОЙКОТ ЧУЖИНЕЦЬКИХ ТОВАРІВ.

Трейд-юній в Амоу, які започаткували бойкот, домагаються негайного звільнення арештованих Корейців.

АМОУ, Китай, 24. березня. — В наслідок арештування чотирох корейських націоналістів, тут проголошено бойкот усіх закордонних товарів. Трейд-юній, які започаткували бойкот, домагаються негайного звільнення Корейців. Бойкот є переведений повні й застановив весь бізнес. Пикетчики з плякатами в руках пикетують у пристані. Ладування кораблів цілком застановлене. До місцевого порту прибув японський кружляк "Ori".

національний кумінтанський уряд відмовився від вської акції в цій справі. Бойкот, що вже поширився по цілій провінції Фукіен, є тяжким ударом для японської торгівлі. Докові робітники є на страйку й застановили торгівлю. Но просьбу японського консуля, китайська влада арештувала страйкових провідників. Помимо арештувань пикетування японських торговельних делів продовжується. Наспівші суди звідомлення кажуть, що селяни й робітники у провінції Квантун заняли багачо сілі і місточку та встановили свою власну владу. У місті Гейлей утворено радянський уряд.

КАНТОН, Китай, 24. березня.

— В наслідок бомбардування міста Пінтан японськими війсьними кораблями, бойкот проти Японії скоро зростає. Провін-

ційний кумінтанський уряд відмовився від вської акції в цій справі. Бойкот, що вже поширився по цілій провінції Фукіен, є тяжким ударом для японської торгівлі. Докові робітники є на страйку й застановили торгівлю. Но просьбу японського консуля, китайська влада арештувала страйкових провідників. Помимо арештувань пикетування японських торговельних делів продовжується. Наспівші суди звідомлення кажуть, що селяни й робітники у провінції Квантун заняли багачо сілі і місточку та встановили свою власну владу. У місті Гейлей утворено радянський уряд.

СУТИЧКА МІЖ СОЦІАЛІСТАМИ А НАЦІОНАЛІСТАМИ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 26. березня. — У Фельдкірхені, в Каринтії, пришло в п'ятницю до сутички між соціалістами а націоналістами, в якій пострілено 10 осіб і кількадесят покалічено ножами. Сьогодні місто патрулює регулярне військо, щоб недопустити до дальших розривів. Боротьба була зведена між соціалістичною оборонною лігою а буржуазною домашньою обороною. Консервативні галети складають вину за сутич-

ку на буржуазну організацію. Вони кажуть, що домашня оборона увірвалася на соціалістичний мітинг і старалася протнати промовців, щоб прийшли зпоза міста. Соціалісти поставили опір і домашня оборона розпочала боротьбу при помочі зброї. Світла в сали погашено. Сала, що була найбільшою у Фельдкірхені, зістала знищена. Боротьба скоро поширилася на вулицю.

РОКЕФЕЛЕР І ШВАБ НАРУШУЮТЬ УГОДИ З МАЙНЕРАМИ.

ВАШИНГТОН, 22. березня. — Ван А. Битнер, головний представник Юнайтед Майн Воркерс оф Америка в північній Вест Вірджинії, зівнав вчора перед сенатським комітетом для містейтової торгівлі, що розслідує положення у вуглевій індустрії.

У своїх зізнаннях Битнер звідкавав Джанові Д. Рокефелеру, що його компанія завжди ломить угоди з майнерами. Подібний закид він зробив і проти другого американського мільярдера, Чарлса Шваба.

Битнер заявив також, що суддя Лазел з Вест Вірджинії видавав рішення в майнерській справі, хоч це рішення відно-

ситься до копальні, в якій він самий мав шері і тим самим він не міг бути безстороннім. ВАШИНГТОН, 26. березня. — Секретар праці Дейвіс здав сьогодні звіт у сенаті про безробіття в Злучених Державах. Він сказав, що безробіття є "поважне", хоч "не таке велике або грізне, як подавали загалом поширювані обчислення". Відкликаючися на резолюцію демократичного сенатора Вагнера з Нью Йорку, який домагався підрахунку числа безробітних, Дейвіс сказав, що в Злучених Державах є тепер без праці 1,874,050 осіб.

ПАЧКУЮТЬ ЗБРОЮ ДО ІРЛАНДІЇ.

ЛОНДОН, 22. березня. — Біля самої поліційної стації позлітали з трока якісь паки, а люде, що переходили вулицю, допомагали заклопотаному ірландському візникові повддати паки наново на вози. Та одна пака розбилася, а з неї висипалися автоматичні листолі континентального виробу. Візник скоро позбирал пистолі і зник. Про це донесли поліції, що находилася кілька кроків від тої події. Поліція почала слідити за троком, але показалося, що число на троку було фальшиве. Пізніше поліція впа-ла на слід. Виявилось, що пі-

стоалі ті належать до групи ірландських республіканців, які спроваджують цю зброю, перепачковуючи її до Ірландії через Лондон, бо тою дорогою найлакше їм скритися. ЗАСУДЖЕНО СТУДЕНТОК ЗА КОМУНІЗМ. В Лодзі закінчився процес проти учениці гімназії ім. Ожешковської, обвинувачених в комунізмі. 19-літню Зальцманівну засуджено на 10 місяців тюрми, 17-літню Розенфарбівну на 6 місяців, 19-літню Нехціцьку також на 6 місяців. Три інші учениці звільнено.